

[Thestrup.]

har den betydning, som den tidligere har haft. Jeg kan vist også tilføje, at den næppe heller længere har den interesse, som den tidligere har haft.

Efter grundloven af 1915 var finanslovdebatten jo oppositionspartiernes svar på regeringens programerklæring ved rigsdagens åbning. Det er den ikke længere, for svaret er jo givet i den forhandling, der har fundet sted efter redegørelsen for rigets almindelige stilling ved samlingens åbning.

Det er grundlovsændringen af 1953, der har indført debatten efter trontalen, og forholdet er nu det, at når finansloven kommer til første behandling, har der 1 måned eller højst $1\frac{1}{2}$ måned forinden fundet den debat sted, som tidligere var det egentlige indhold i finanslovdebatten. Siden grundloven af 1953 er der endvidere sket det, at finanslovdebatten mere og mere er blevet en debat alene om økonomiske forhold i almindelighed, thi en egentlig debat om enkelthederne i finansloven ville dels stride mod forretningsordenens bestemmelser om, at første behandling skal være en principiel drøftelse, og dels ville det ikke være muligt, thi hvem kan på godt 8 dage nå at gennemgå det store værk og det vanskeligt forståelige værk, som finansloven er? Hertil kommer, at den almindelige debat ved samlingens begyndelse i stadig stigende grad beskæftiger sig med økonomiske spørgsmål, og det er derfor efterhånden et meget begrænset område, der er tilbage til finanslovdebatten, medmindre den skal blive en gentagelse eller et ekko af den almindelige debat ved samlingens åbning.

Når man vil forsøge at finde en mening med finanslovdebatten, mener jeg, at det må blive den, at finanslovdebatten skal være en principiel drøftelse af den økonomiske politik, som finanslovsforslaget giver udtryk for. For et finanslovsforslag giver, selv om en stor del af dets poster er bestemt ved eksisterende love, udtryk for en økonomisk politik, og det gør dette forslag her da også; navnlig når man ser det i forbindelse med tidligere forslag og tidligere regnskaber, bliver dette udtryk tydeligt.

Den økonomiske politik, som det forelig-

gende finanslovsforslag giver udtryk for, er den traditionelle socialdemokratiske. Efter dette forslag er statens budget igen vokset. Det balancerer med 8 720 mill. kr. imod i fjor 7 621 mill. kr. I fjor var det større end året forud, og dette var igen større end det foregående år, og sådan bliver billedet ved med at tegne sig.

Ser vi på den oversigt over statsfinanserne, som vi lige har fået, vil vi på side 4 og 5 se den enorme stigning, der er fra 1938-39 til 1961-62 på på den ene side indtægterne fra 627 mill. kr. til 7 850 mill. kr. og på den anden side udgifterne fra 658 mill. kr. til 7 550 mill. kr. Det er rigtigt, at en betydelig del heraf skyldes pengeforringelsen, men det er også rigtigt, at den største del skyldes ikke alene en stadig udvidelse af statens virksomhed, dens forsorgsvirksomhed og dens forsvar, men også udvidelsen inden for trafikvæsenet, inden for undervisningsvæsenet, tilskud af forskellig art, udlånsudgifter og stadigt stigende lønningsudgifter.

Naturligvis er indtægterne steget tilsvarende. Skatterne — de direkte som de indirekte — har måttet forøges til den meget store højde, de nu har. Jeg har tidligere ved finanslovdebatterne peget på dette forhold, og det er hver gang blevet taget mig meget unådigt op af den høje regering, men hvorfor dog egentlig det? Det ligger jo dog nu engang i det politiske system, som regeringens stærkeste parti går ind for, socialismen, at staten skal overtage alt og drive alt, og selv om den socialisme, som i dag praktiseres af det danske socialdemokrati, er en i højeste grad revideret socialisme, så er det forståeligt, at regeringen ikke ser med samme ængstelse som andre partier på det stadigt stigende statsbudget, på de stigende indtægter og på de stigende udgifter.

Den høje regering kan jo oven i købet komme og sige til os oppositionspartier: ja men hvad gør I dog vrøvl over? I har jo selv været med til at bevilge en stor del af disse udgifter og give love om en stor del af disse skatter, og det kan jeg ikke nægte; det har vi. Men vi har — kan man næsten sige — været tvunget til at gå frivilligt med, thi hvad er det, der er sket? Der er sket det, at vi har måttet erkende, at det har været nødvendigt med investeringer det ene og det andet sted, til trafik, til undervisning,